

Hortensiakweker Jonkers vecht terug tegen Greenpeace

Michiel van Geelen (links) en Rob Jonkers (rechts).

Voor Rob Jonkers was de maat meer dan vol, toen hij in het voorjaar van 2014 een persbericht van Greenpeace las. Nog bozer werd hij door de tv-uitzending van Tros Radar, waarin ditzelfde bericht uitgebreid werd toegelicht.

Auteur: Marlies van Iersel

Een citaat uit het gewraakte Greenpeace-bericht: 'De sierplanten die in tuincentra worden verkocht, zitten vaak vol bestrijdingsmiddelen die zeer schadelijk zijn voor bijen. Dat blijkt uit nieuw onderzoek door Greenpeace. Het tv-programma Radar besteedt vanavond (21 april 2014) uitgebreid aandacht aan dit onderzoek. Zonder het te weten, zetten mensen planten en bloemen in hun tuin die vol bestrijdingsmiddelen zitten. Deze gifplanten kunnen zeer schadelijk zijn voor bijen. Greenpeace kocht 69 planten, bollen en heesters van 31 verschillende soorten in de tuincentra met het grootste marktaandeel in Nederland: Intratuin, Groenrijk en Boerenbond/Welkoop. Greenpeace kocht met name populaire tuinplanten die aantrekkelijk zijn voor bijen en hommels.' Jonkers, een bevlogen man, moest wel in actie komen. Hij besloot Greenpeace uit te nodigen om te laten zien dat hij al dertien jaar serieus

bezig is met de productie van duurzame hortensia's, de Forever&Ever. Woensdag 15 april kwam Michiel van Geelen, campagneleider Landbouw en Voedsel van Greenpeace, naar Elshout om met eigen ogen te zien hoe Jonkers werkt. Jonkers confronteerde Greenpeace ook met de uitslagen van laboratoriumonderzoek.

Wat wil de consument: duurzaam of goedkoop?

Aan tafel in het ruime kantoor van de gebroeders Jonkers gaat het gesprek over vragen als: waar let de consument op als hij gaat winkelen in het tuincentrum, of struiken en heesters mooi in knop staan, of ook op de duurzaamheid van de koopwaar? Voor veel consumenten is een levende plant sowieso groen en duurzaam. De klant kan zich amper indenken dat er iets niet mee in de haak zou zijn. Interesseert het hem of er bestrijdingsmiddelen gebruikt zijn, kan het

hem wat schelen of de plant van verre komt of van een bedrijf om de hoek, merkt hij op of de plant in een plastic een of bio-based potje zit? Of gaat hij enkel voor een goede prijs?

Als het aan actiegroep Greenpeace ligt, laat de consument de producten die bespoten zijn achter in de schappen van het tuincentrum. De organisatie is voor een schone landbouw, waarin neonicotinoïden en fipronil niet langer worden gebruikt. Het symbool dat Greenpeace daarbij gebruikt, is de bij. De bij, wordt nu algemeen aangenomen, wordt bedreigd door het gebruik van neonicotinoïden. En welke bruut zou een bij een haar willen krenken?

De versimpeling van Greenpeace

Michiel van Geelen van Greenpeace is de eerste om toe te geven dat het hele vraagstuk van de neonicotinoïden niet zo simpel ligt. Hij geeft toe

Cabrioletkas bij Jonkers in Elshout.

dat het gebruik van een bijtje als symbool voor de sterfte onder insecten versimpelend werkt en dat daardoor nuances verloren gaan. Ook het gebruik van de term ‘gifplanten’ past in de trend om de zaak te versimpelen. Maar Greenpeace, dat miljoenen euro's achter zich weet én de sympathie van veel Nederlanders, neemt tegelijkertijd niets terug van zijn stevige beschuldigingen. Het is zonneklaar dat boomkwekers en plantenkwekers, Jonkers voorop, ontzettend balen van dergelijke versimpelingen.

Goede testresultaten

Rob Jonkers kweekt zijn hortensia Forever&Ever sinds vijf jaar zonder enig chemisch bestrijdingsmiddel. Agro Groen Control uit Delfgauw heeft dit onderzocht. De testresultaten komen op tafel. Het enige wat de onderzoekers vonden, was 0,15% residu van acequinocyl, een middel tegen mijten. Jonkers: ‘Je verstrekt een opdracht en het bedrijf komt onaangekondigd bladmonsters

nemen. Ze gaan hun eigen gang, pakken dus niet die paar planten die jij alvast apart gezet hebt. Ze nemen vier kilo blad mee. Je betaalt 260 euro voor een dergelijk onderzoek. Ik weet dat er niks op mijn planten zit, maar je bent bang voor hemelwater.’

‘We moeten veel duurzamer werken, met respect voor plant en dier’

Forever&Ever

Het succesverhaal van Forever&Ever begint in 2007, wanneer Rob en Vincent van Rijsewijk van PEP Business Creators naar Amerika gaan en daar de Forever&Ever ontdekken: een hortensia met Amerikaanse licentie, die op een- en meerjarig hout bloeit. De weg van stekje naar hortensia, verkrijgbaar in vier kleuren, duurt twee jaar. Knip je hem terug in februari, dan heb je toch weer

bloemen in de zomer. Het probleem bij de teelt in pot, die twee jaar duurt, is dat de plant de lucht in wil. Jonkers teelt daarom zo droog mogelijk; hij wil een compacte struik afleveren. ‘Daar hebben we iets op gevonden: een weegschaal van enkele vierkante meters groot. Op die weegschaal staat een bepaald aantal potjes. We weten uit ervaring dat die een bepaald gewicht moet aangeven. Is dat minder, dan geven we water,’ aldus Jonkers. De planten krijgen 's nachts water. Dan is de verdamping het minst en water het goedkoopst. Jonkers kweekt zijn Forever&Ever-hortensia in een moderne cabrioletkas. Het potgrondmengsel bestaat uit veen, compost, boomschors en kokos. Jonkers wil af van het gebruik van veen. Daar komt een andere ergernis de hoek om kijken. Niet alleen Greenpeace met de term ‘gifplanten’ is volgens Jonkers de boosdoener. De medewerking in eigen kring, lees van toeleveranciers en collega-kwekers, laat danig te wensen over. ‘Als ik potgrondleveranciers vraag mee te denken

Vincent van Rijsewijk (links) en Rob Jonkers (rechts).

Plantenkar klaargemaakt voor verzending.

Skimmia Reevesiana bestoven door bijen.

over een goed alternatief voor veen, hebben ze daar geen oren naar. Ik ben niet groot genoeg. Zo wordt het dus moeilijk om duurzaamheid te bevorderen. Hetzelfde kom ik tegen als het gaat om de bemesting. Ik werk nu met enkelvoudige meststoffen. Liever zou ik werken met organische bemesting. Maar het lijkt wel of producenten geen zin hebben om met mij samen te werken en samen iets uit te knobbelen waarvan ze op voorhand niet weten of het resultaat heeft.' Jonkers kan het wel van de daken schreeuwen: 'We moeten veel duurzamer werken, met respect voor plant en dier. Dat bewustzijn moet ook tussen de oren komen bij telers en kwekers en toeleveranciers, zoals meststoffenproducenten, composteerdere en potgrondproducenten, anders verliezen we de slag om de consument.' Voor Jonkers is het duidelijk dat de klant steeds meer eisen gaat stellen aan de duurzaamheid van tuinplanten, zijn Forever&Ever voorop.

Michiel van Geelen kijkt hoopvol terug op zijn bezoek aan Jonkers. 'Jonkers laat zien dat er veel mogelijk is in ons streven naar een schoon product. Zijn inspanningen zijn indrukwekkend. Met zulke kwekers werken we graag samen. Zij fungeren als het geweten van de sector.' Jonkers is er nog niet helemaal gerust op. 'Ik

Gebroeders Jonkers in het kort

- In 1982 begonnen opa en vader Jonkers met een oom groenteplanten te kweken in Elshout. Dertien jaar geleden heeft Rob de zaak van zijn pa overgenomen.
- Op 8 hectare – 4,5 hectare glas en 3,5 hectare containerveld – kweekt Rob voornamelijk hortensia's en daarnaast heester-tjes (waaronder skimmia, viburnum tinus, ilex). Het bedrijfsterrein is 100 procent waterdicht, zodat niets kan weglekken via de bodem. Elders huurt Jonkers nog drie hectare glas.
- 300.000 hortensia's op jaarbasis. 80% is bestemd voor export naar Duitsland, Scandinavië, België, Frankrijk, Zwitserland, Oostenrijk, Polen, Rusland, Tsjechië, Engeland en Ierland.
- 300.000 andere planten; zie boven. 300.000 hortensia's in opkweek voor volgend jaar.
- Tien mensen in vaste dienst, scholieren op zaterdag. In piekperiodes, zoals april, werkt Jonkers met 22 mensen (uitzendkrachten).

investeer me rot. Ik ben druk met de selectie van sterke planten. Daar gaat veel tijd en dus geld in zitten. Andere telers kweken gewoon zwakkere soorten en gooien er wat extra mest en bestrijdingsmiddelen op, om toch een mooie plant te krijgen. Dat is, met alle respect, veel gemakkelijker. In mijn studieclub word ik soms met argusogen bekeken. "Ik heb het altijd zo gedaan; waarom zou ik mijn teeltmethodes veranderen?" Dat soort geluiden hoor ik. Onbegrijpelijk! Voor mij is het duidelijk dat die weg doodloopt, nu er steeds minder middelen gebruikt mogen worden. De tijd zal het leren. Voor mij is dit nu eenmaal de weg.'

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.boom-in-business.nl/artikel.asp?id=23-5233